

MIĘDZYNARODOWA
KONFERENCJA
NAUKOWA

Historyczne ruiny – ochrona, użytkowanie, zarządzanie

8-10 LISTOPADA 2018

UNIwersytet Jagielloński

Interreg

CENTRAL EUROPE

RUINS

CELE I ZAKRES TEMATYCZNY KONFERENCJI

PROBLEMATYKA KONFERENCJI

Tematem konferencji jest szeroko rozumiana problematyka współczesnej ochrony historycznych ruin oraz historycznych uwarunkowań tych działań. Ten trudny temat był zawsze obecny w refleksji o sztuce i w ochronie zabytków. Na poszczególnych etapach rozwoju tych dyscyplin, kolejne pokolenia miłośników sztuki i konserwatorów starały się określić miejsce ruin w dziedzictwie kulturowym i szukać sposobów ich ochrony. Zewnętrzne uwarunkowania zmieniały się radykalnie, ale cały czas dominował pogląd, że historyczna ruina – destrukcyjnie ukształtowany w długotrwałym procesie niszczenia, jest pełnoprawnym zabytkiem i powinna być chroniona. Zawsze też pojawiały się koncepcje by ruiny odbudować, nadając im formy obiektów, do których można wprowadzić funkcje użytkowe. Takie tendencje, znaczące w epoce nowożytnej, nasilają się powtórnie w ostatnich dekadach, gdyż sprzyjają temu pozakonserwatorskie uwarunkowania - techniczne, ekonomiczne, organizacyjne, własnościowe, społeczne, kulturowe. W konsekwencji odbudowa ruin staje się coraz powszechniejsza w całej Europie i konserwatorzy muszą się znowu zmierzyć z tym problemem.

W przeszłości organizowano wiele konferencji i publikacji poświęconych problematyce zabytkowych ruin. W Europie Środkowej prace te zintensyfikowały się po transformacji ustrojowej rozpoczętej w 1989 roku, gdy nowa sytuacja gospodarcza, społeczna i polityczna stworzyła szerokie możliwości i zagrożenia w zagospodarowaniu zabytkowych ruin. Środowiskowe dyskusje, programy badawcze, konferencje i publikacje doprowadziły m.in. do opracowania w 2009 roku dokumentu programowego zatytułowanego Karta Ochrony Historycznych Ruin. Dokument ten jednoznacznie wskazuje, że właściwą formą ochrony historycznych ruin jest ich utrzymanie w postaci tzw. trwałych ruin.

Pomysły, projekty i realizacje polegające na odbudowie historycznych ruin nadal jednak nie ustają. Jest to bardzo niepokojące, gdyż według szacunków średniowiecznych ruin – które stanowią najcenniejszą część tego zasobu – we wszystkich krajach jest już niewiele. Wielu zarządców nie ma jednak nadal świadomości wartości ruin, pomysłów i środków na utrzymanie i użytkowanie. Jeżeli więc pojawiają się inwestorzy proponujący zagospodarowanie ruin przez ich odbudowę, to takie pomysły zyskują wsparcie i są realizowane. Dlatego powinnością środowisk konserwatorskich jest wypracowanie zasad ochrony historycznych ruin oraz wzorców współczesnego zagospodarowania, użytkowania i zarządzania tzw. trwałych ruin.

O postępowaniu z zabytkowymi ruinami decydują przede wszystkim ich właściciele i zarządcy. Trzeba im dostarczyć kompleksowej informacji na temat znaczenia ruin, form ich ochrony, metod zarządzania i możliwości zagospodarowania. Zebranie tych informacji powinno bazować na analizie najlepszych przykładów współczesnej ochrony i zagospodarowania historycznych ruin. Dyskusja i przykłady zagospodarowania ruin powinny mieć charakter międzynarodowy, gdyż problemy ochrony i zagospodarowania ruin są podobne w wielu krajach.

Celem konferencji jest dokonanie szerokiego przeglądu problemów związanych z ochroną, konserwacją, zagospodarowaniem i zarządzaniem historycznymi ruinami. Kluczowym założeniem konferencji jest kompleksowe przedyskutowanie współczesnych zasad i form utrzymania historycznych ruin w aspekcie historycznym, teoretycznym i praktycznym.

Celem konferencji jest również prezentacja i krytyczna analiza najciekawszych przykładów współczesnej ochrony, zagospodarowania i użytkowania historycznych ruin. Konferencja ma na celu zebranie informacji pozwalających na wypracowanie modelowych rozwiązań w zakresie ochrony, zarządzania i zagospodarowania zabytkowych ruin.

W ramach konferencji przewidziane są cztery sesje tematyczne:

1. Ruiny z perspektywy historii sztuki i kultury.

Tematem sesji „Historia” będą artykuły dotyczące okoliczności zniszczenia obiektów i powstawania ruin, przyczyn pozostawiania ruin, początków ochrony ruin i idei ochrony „trwałych ruin”. Ważnym tematem jest również symbolika ruin w teorii sztuki, teorii konserwacji zabytków, krytyce artystycznej. Szczególnie oczekiwane są teksty wiążące współczesną symbolikę ruin z okolicznościami ich powstania i utrzymywania w tej formie. Oczekiwane są także analizy przedstawień ruin w dziełach sztuki, oceniające ich rolę w „mitologizacji” ruin oraz ich użyteczność jako źródeł ikonograficznych dla ochrony „trwałych ruin”.

2. Techniczne i konserwatorskie problemy ochrony ruin.

Tematem sesji „Ochrona” będą zagadnienia teoretyczne, konserwatorskie, techniczne i projektowe związane z utrzymaniem ruin. Wystąpienia powinny dotyczyć zasad i form utrzymania ruin z punktu widzenia koncepcji architektonicznych, konserwatorskich i krajobrazowych. Oczekiwane są również wystąpienia dotyczące problemów technicznych – metod i technologii – zabezpieczenia koron i lic murów, wzmocnienia konstrukcyjne, zabezpieczenia przed wodą i wilgocią. Oczekiwane są również teksty dokonujące krytycznej analizy pozytywnych i negatywnych przykładów ochrony historycznych ruin.

3. Zagospodarowanie ruin do współczesnych funkcji użytkowych

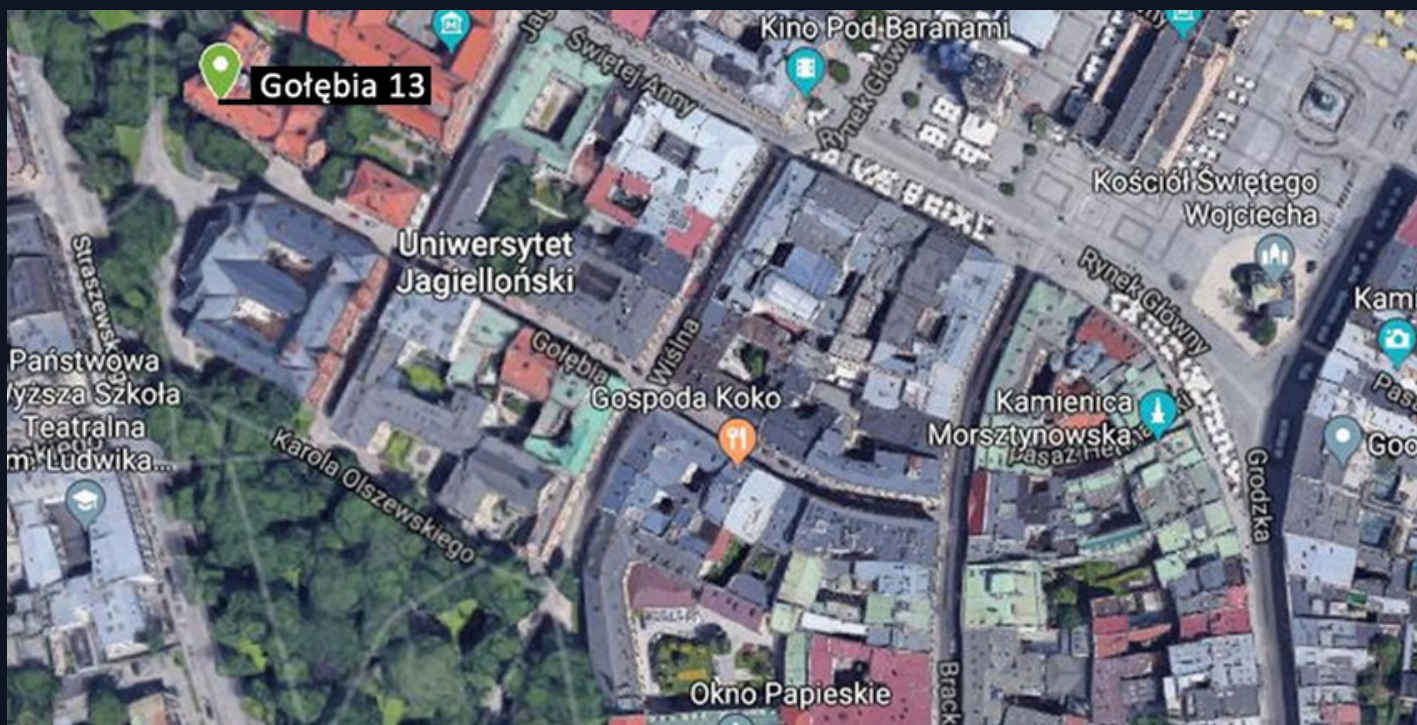
Tematem sesji „Użytkowanie” będzie krytyczne przedstawienie przykładów i form współczesnego zagospodarowania, użytkowania i eksponowania historycznych ruin. Oczekiwane są wystąpienia przedstawiające różne formy i aspekty współczesnego użytkowania historycznych ruin – turystyka, wydarzenia kulturalne, wystawy, użytkowanie komercyjne, funkcje muzealne, etc. Szczególnie oczekiwane jest przedstawienie takich form użytkowania, które wykorzystują i dostosowują się do charakteru historycznej ruiny, nie ingerując nadmiernie w historyczną substancję i formę.

4. Zarządzanie historycznymi ruinami

Tematem sesji „Zarządzanie” będzie przedstawienie zagadnień związanych z zarządzaniem ruinami – m.in. formy własności, organizacji, finansowania, ruch turystyczny, organizacja wydarzeń, promocja, edukacja. Oczekiwane są artykuły prezentujące modele i formy zarządzania ruinami, które obejmują wszystkie aspekty takich działań. Szczególnie oczekiwane są artykuły przedstawiające współczesne dobre praktyki w zarządzaniu historycznymi ruinami.

Międzynarodowa konferencja naukowa

Historyczne ruiny – ochrona, użytkowanie, zarządzanie

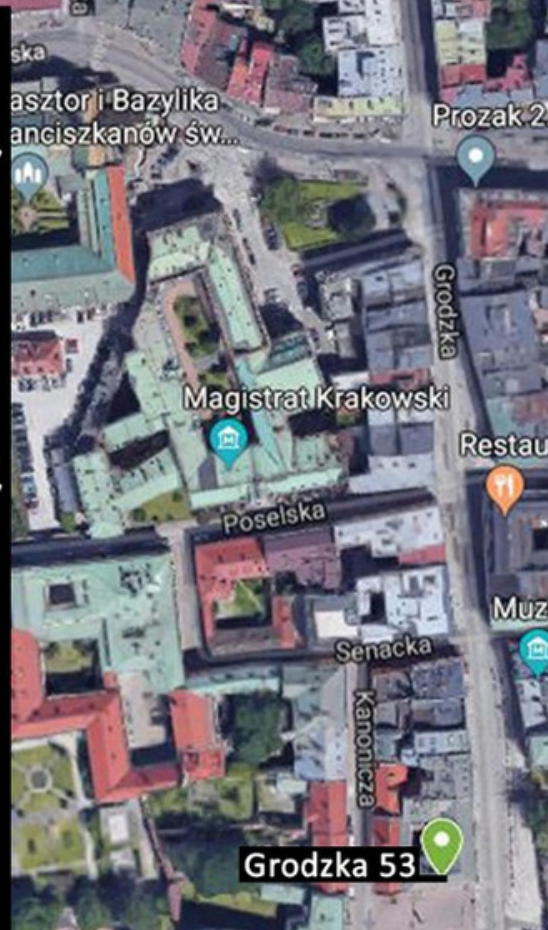

Conference addresses:

8/11/2018 SESSION I (18 – 19.45)
Jagiellonian University, Collegium of August Witkowski,
Gołębia street 13,
Józef Tischner Lecture Hall.

9/11/2018 SESSION II - V (9.00 - 20.00)
Jagiellonian University, Collegium Iuridicum,
Grodzka 53 street,
Karol and Karolina Lanckoroński Lecture Hall.

10/11/2018 SESSION VI (10:00 - 15:00)
Jagiellonian University, Collegium of August Witkowski,
Gołębia street 13,
Józef Tischner Lecture Hall.

**Konferencja współfinansowana przez Program
INTERREG EUROPA ŚRODKOWA w ramach projektu CE902 RUINS**

ORGANIZATORZY

